

Reģionu ekonomiku tagadne un nākotne

Pēteris
Strautiņš

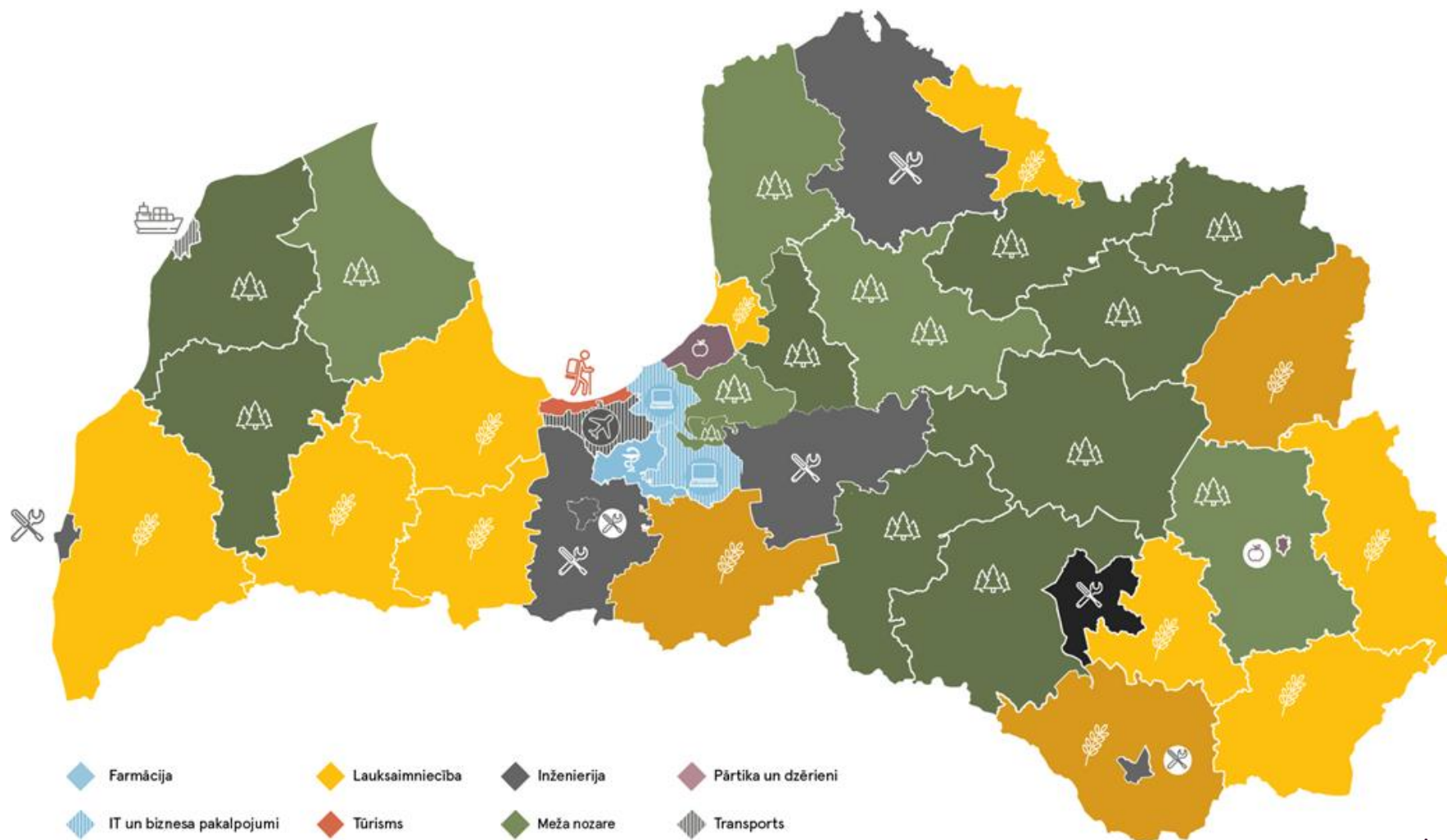
10.10.2025



Reġionu ekonomika

Latvijas ekonomikas krāsas

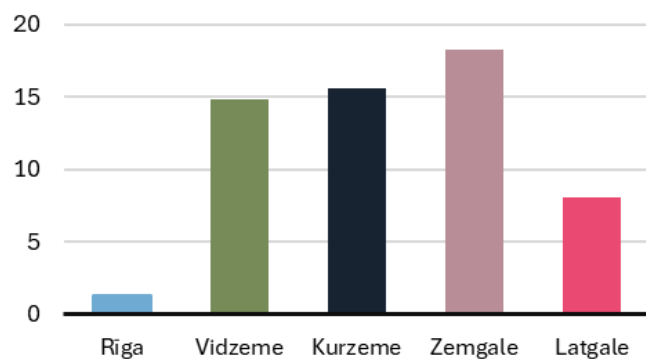
Vadošās nozares pilsētās un novados 2024.gadā. Tumšāka krāsa – tā veido > 50% eksporta ienākumu



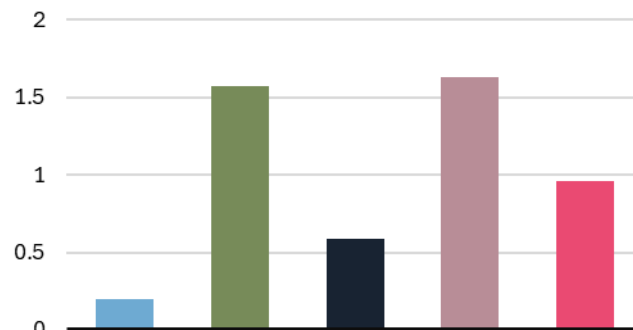
Reģionu ekonomiku personību iezīmes

Nozaru daļa reģionu pievienotajā vērtībā, 2022. gads

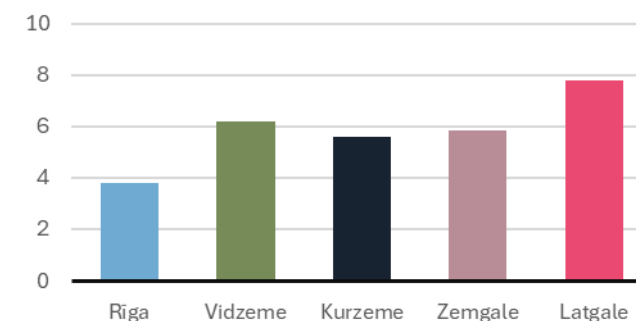
Lauksaimniecība & mežsaimniecība



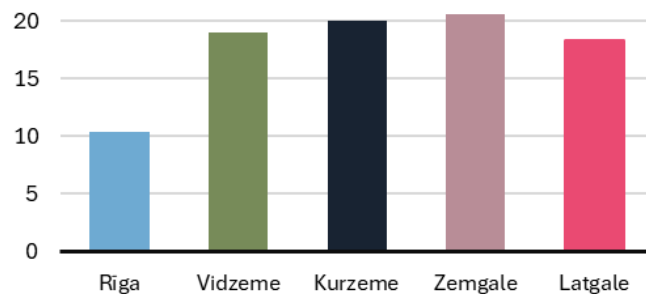
Ieguves rūpniecība



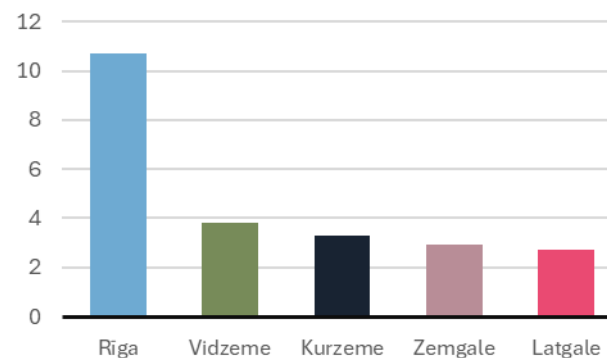
Izglītība



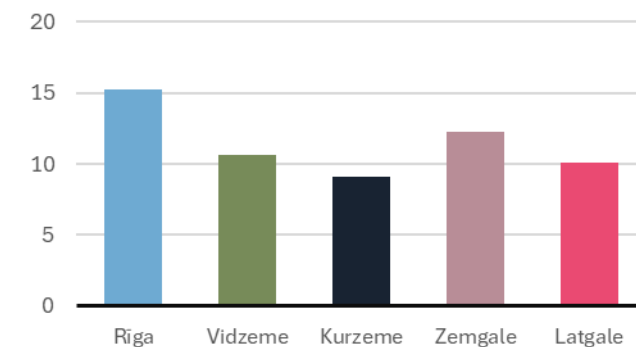
Apstrādes rūpniecība



Komerccpakalpojumi

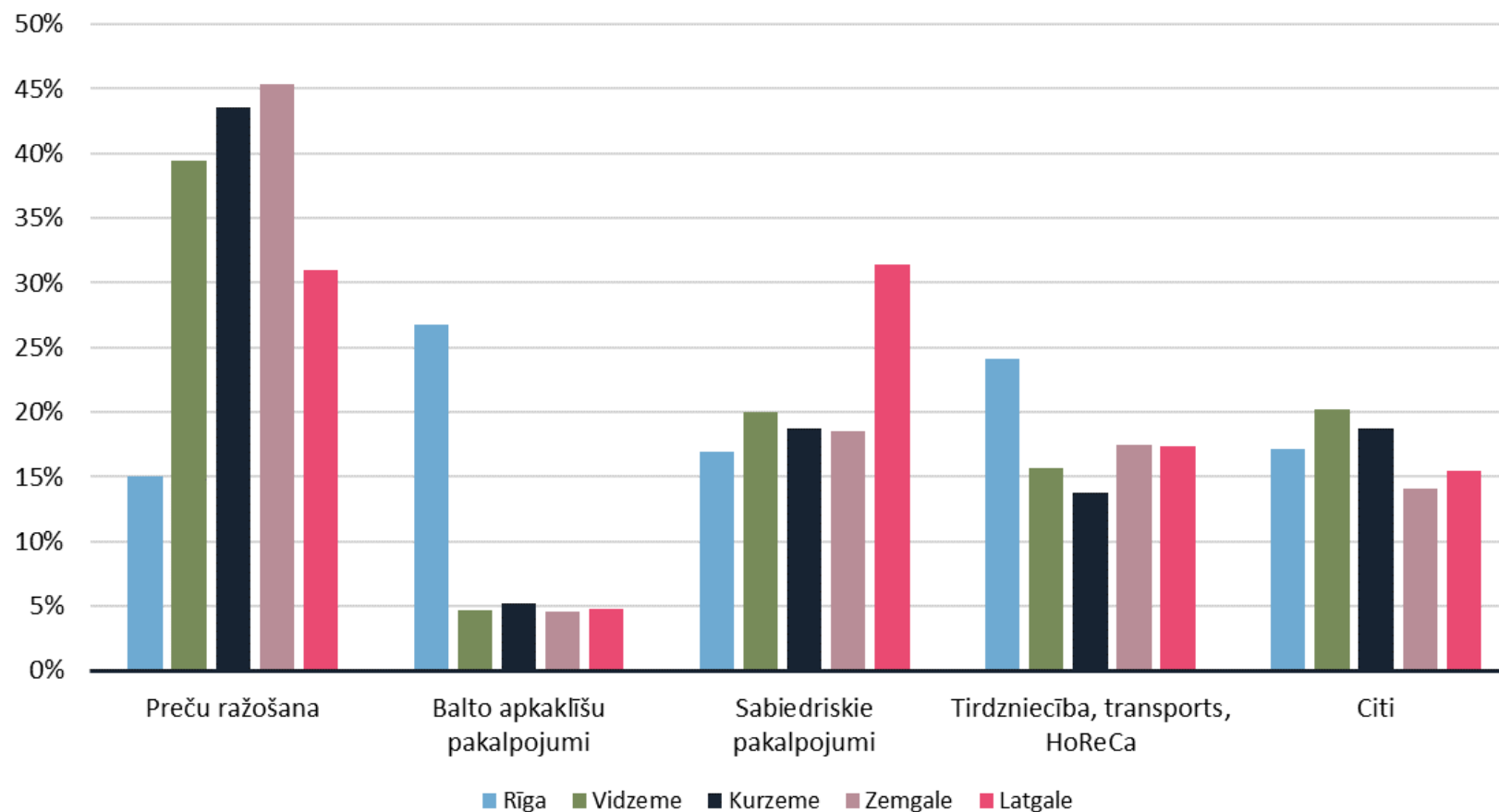


Tirdzniecība



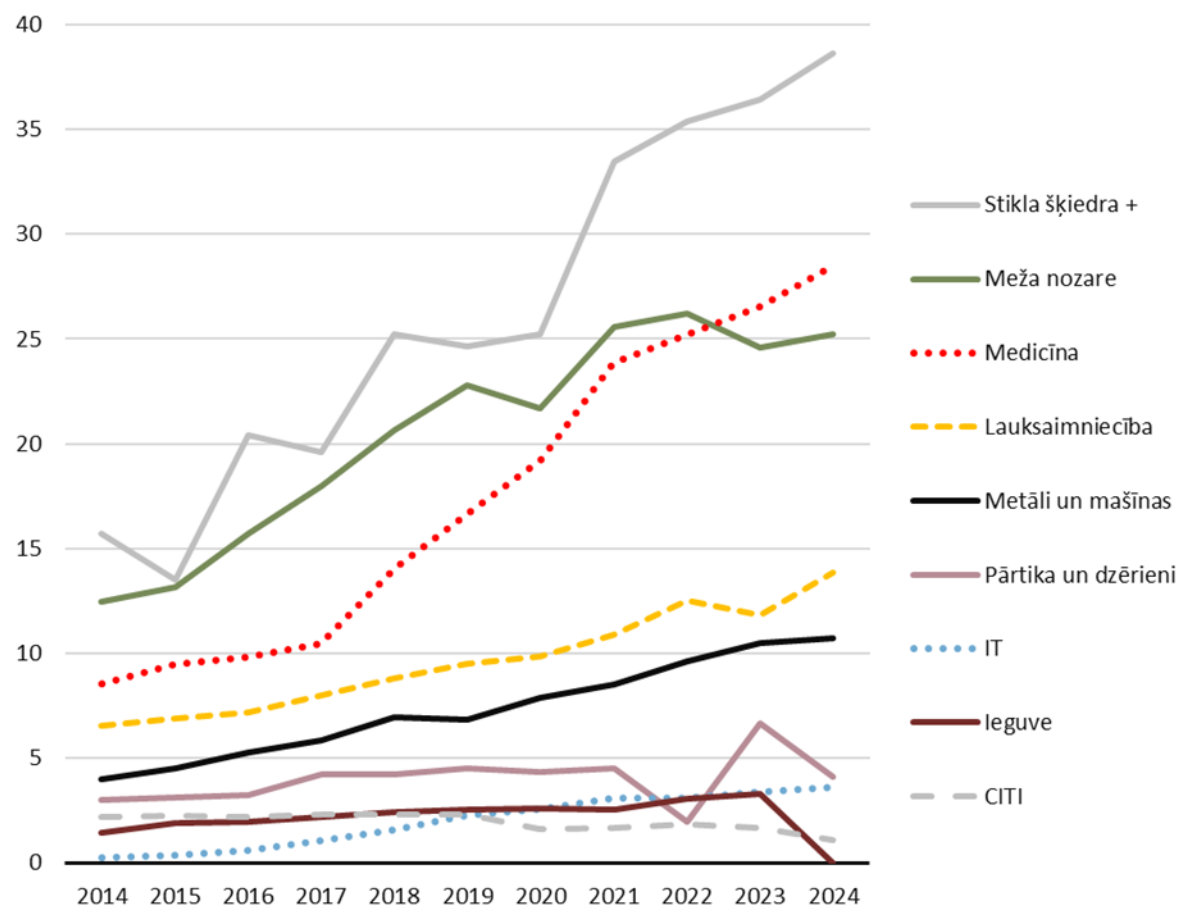
Divas un trīs Latvijas

Nozaru devums reģionu izaugsmē procentpunktos, 2000. - 2022. gadā

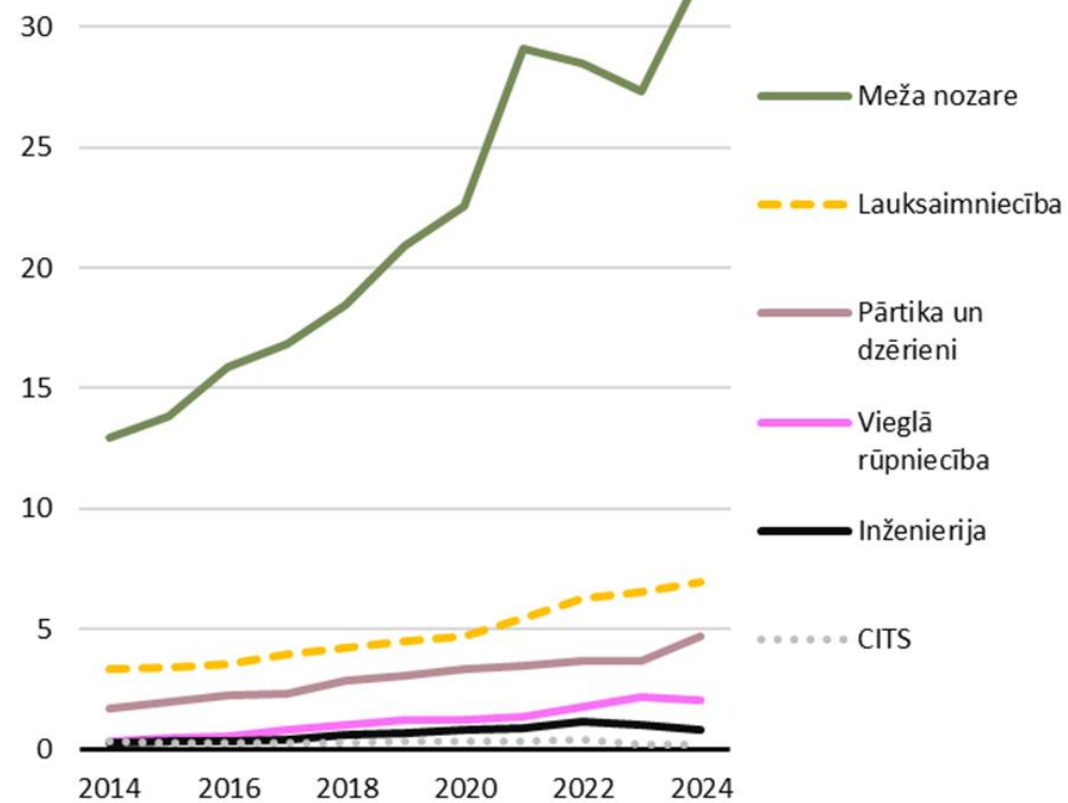


Vidzemes ekonomiku struktūras piemēri

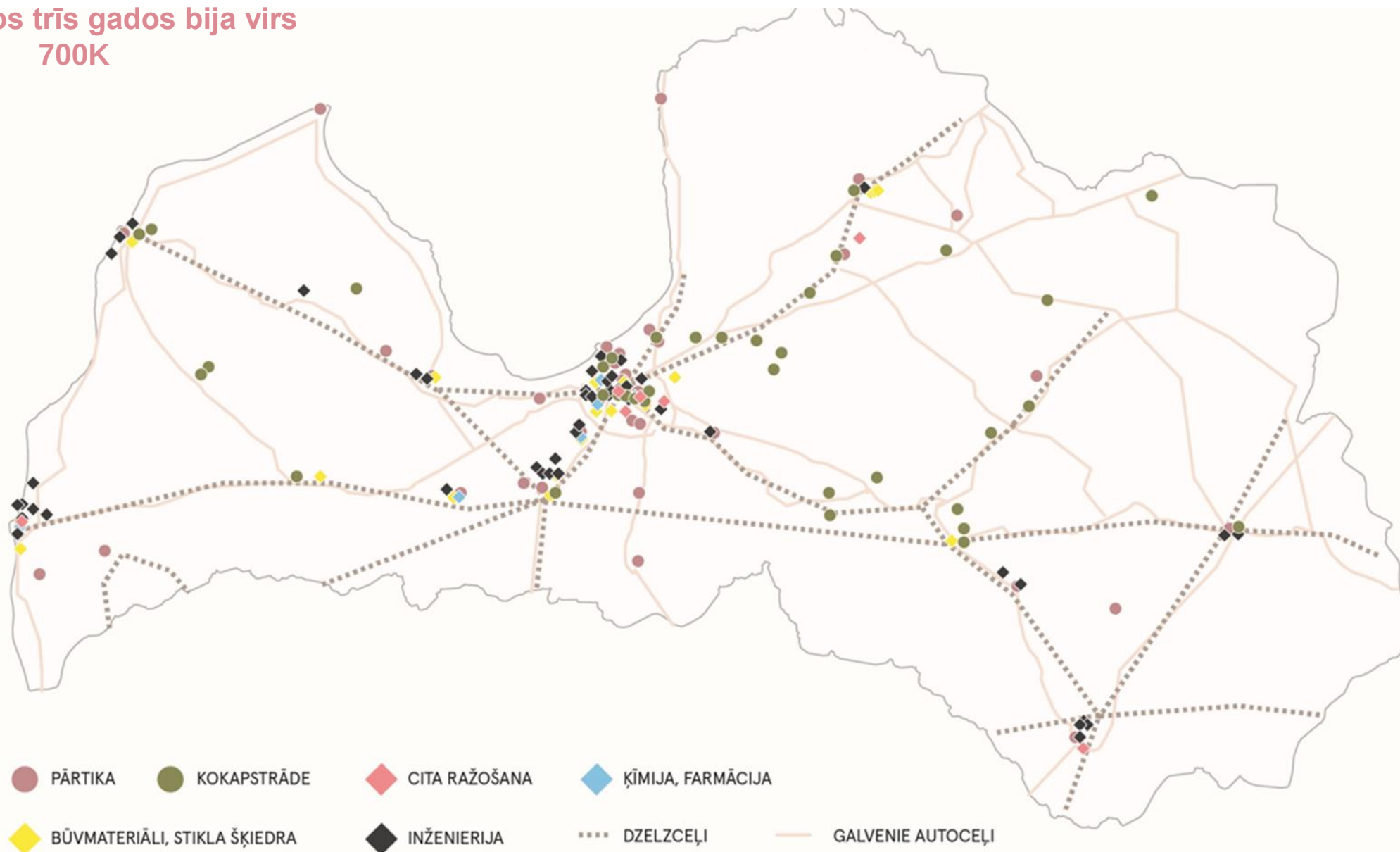
Valmieras novada eksporta nozaru algu fonds, mEUR



Smiltenes novada eksporta nozaru algu fonds, mEUR



Rūpniecības uzņēmumi, kuru
vidējie VSAOI maksājumi
iepriekšējos trīs gados bija virs
700K



Katrai nozarei savs stūrītis zemes

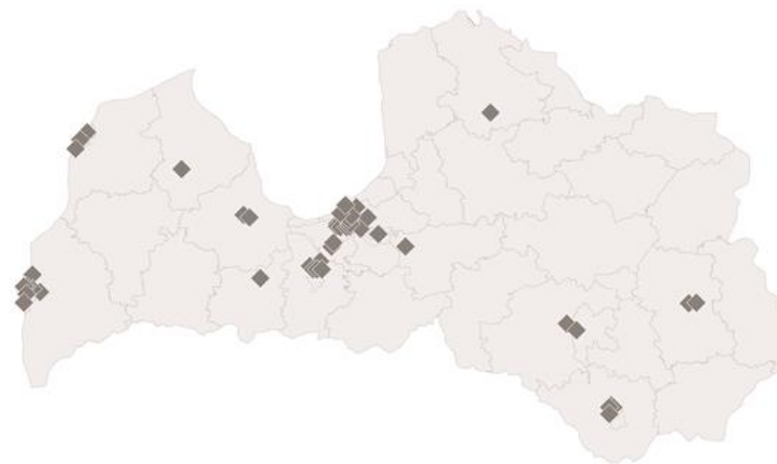
Luminor

Rūpniecības uzņēmumi, kuru vidējie VSAOI maksājumi iepriekšējos trīs gados bija virs 700 000 eiro

MEŽA NOZARE



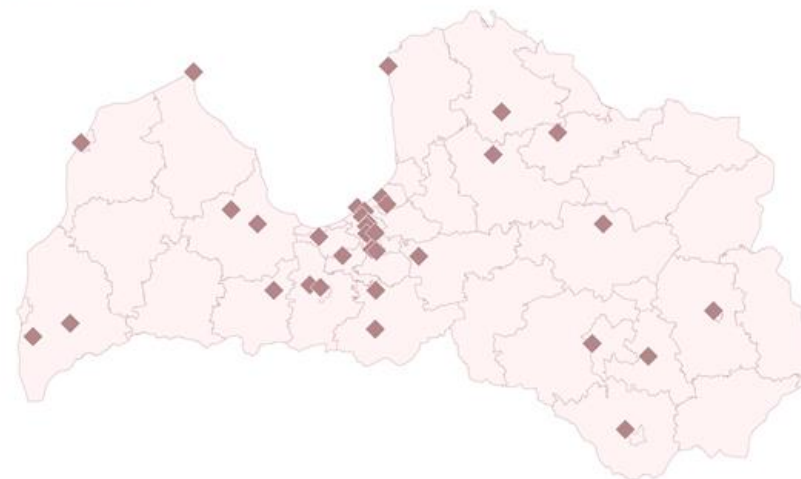
INŽENIERIJA



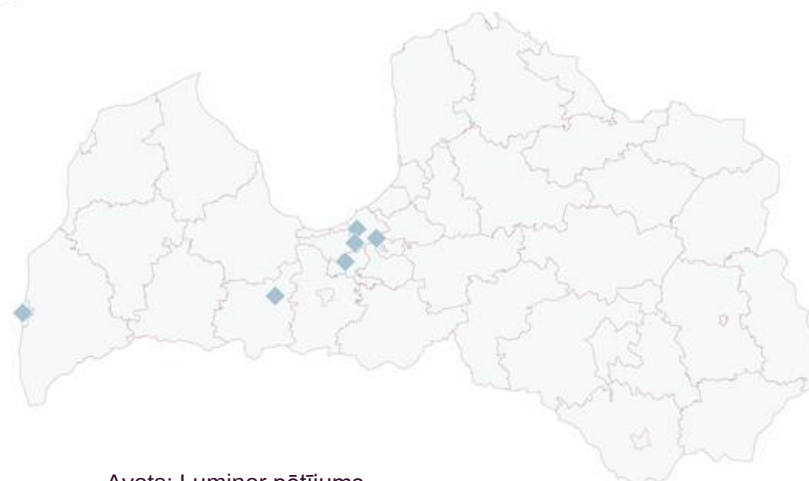
BŪVMATERIĀLI, STIKLA ŠĶIEDRA



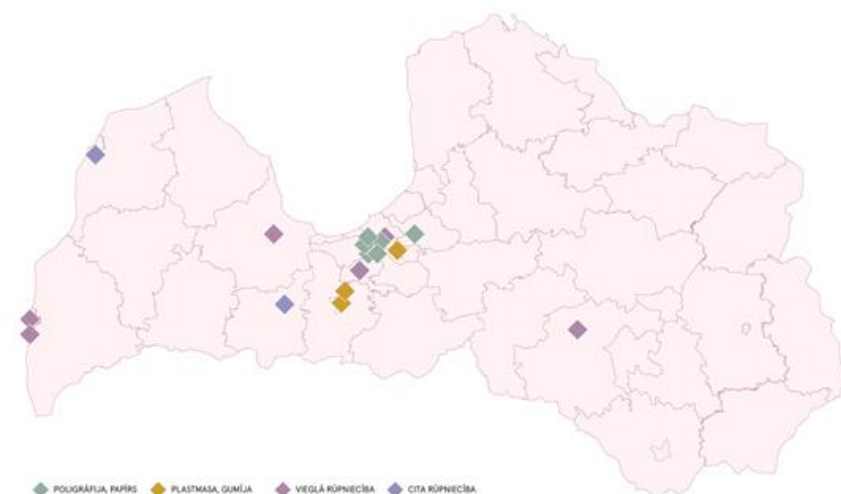
PĀRTIKA



ĶĪMIJA, FARMĀCIJA



CITA RAŽOŠANA

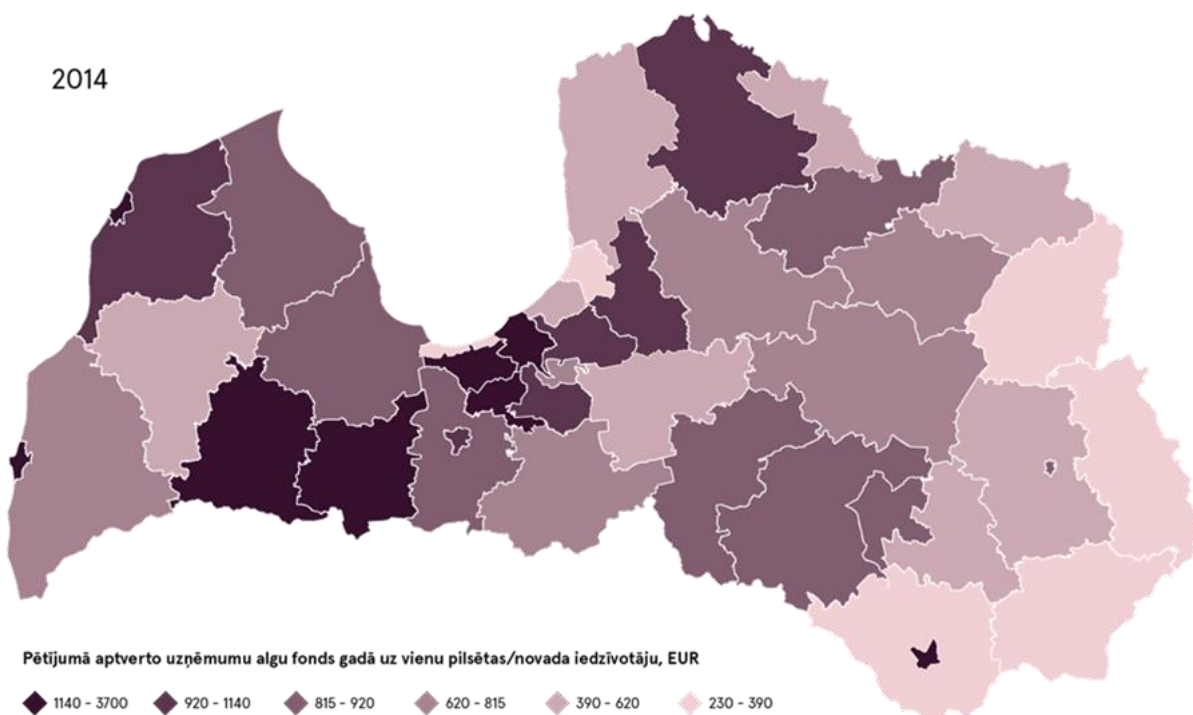


Avots: Luminor pētījums

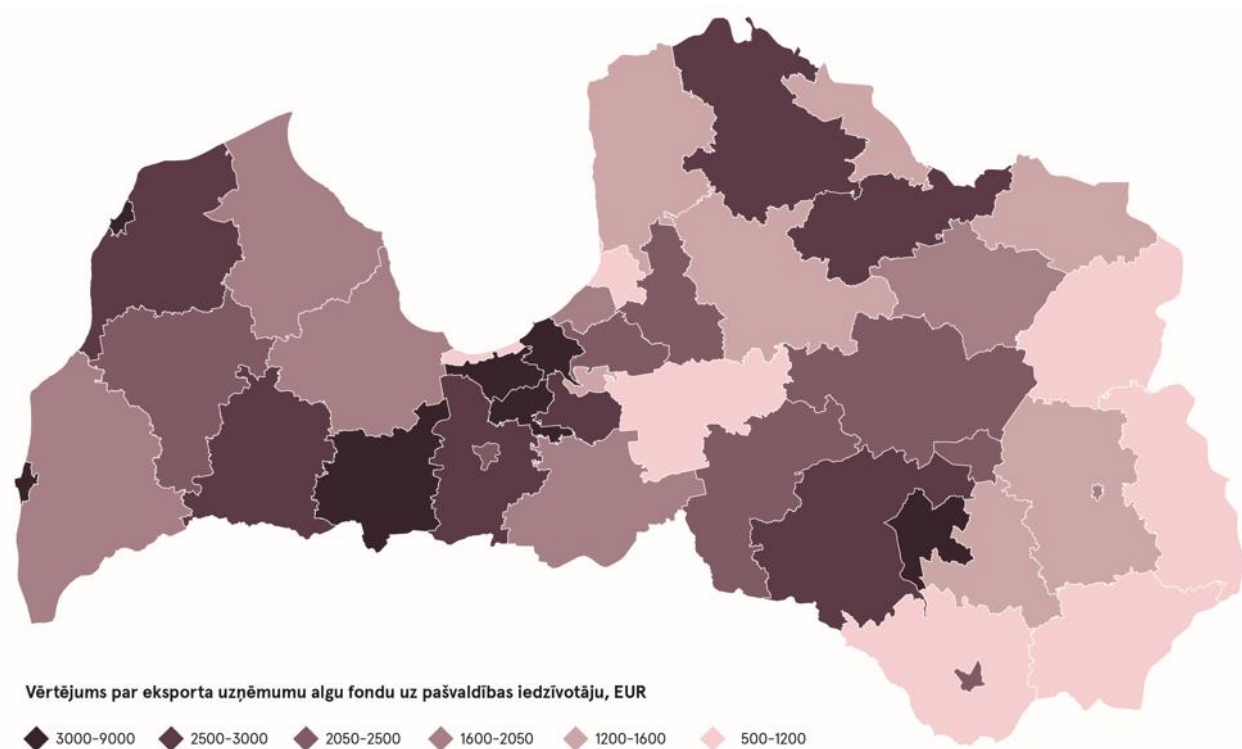
POUGRĀPUŠA, PAPIRS PLASTMASA, GUMIJA VIEGLĀ RŪPNECĪBA CITA RŪPNECĪBA

Turīgi apvidi ir visos reģionos

Eksporta ienākumi pašvaldībās 2014. gadā

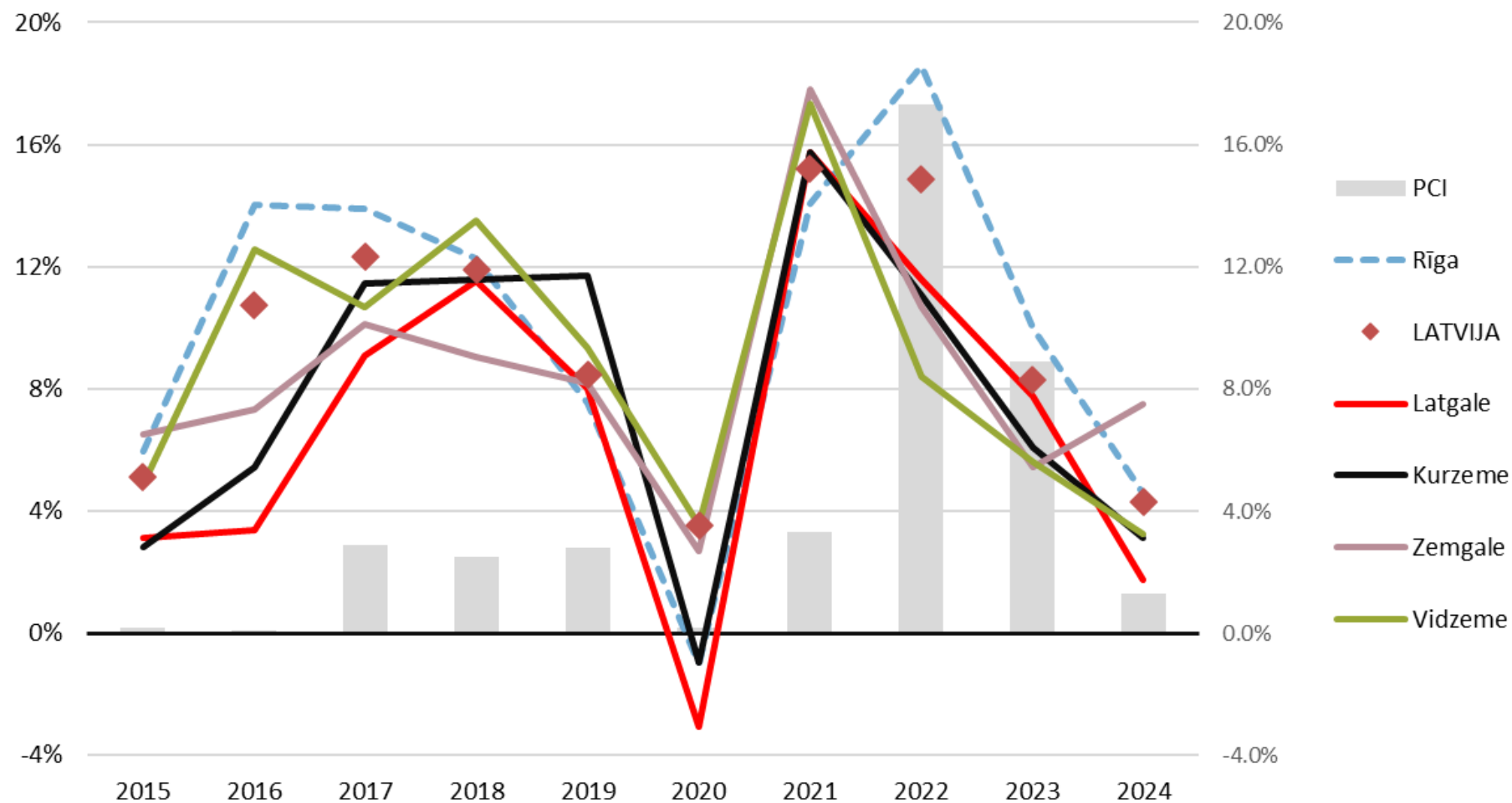


Eksporta ienākumi pašvaldībās 2024. gadā



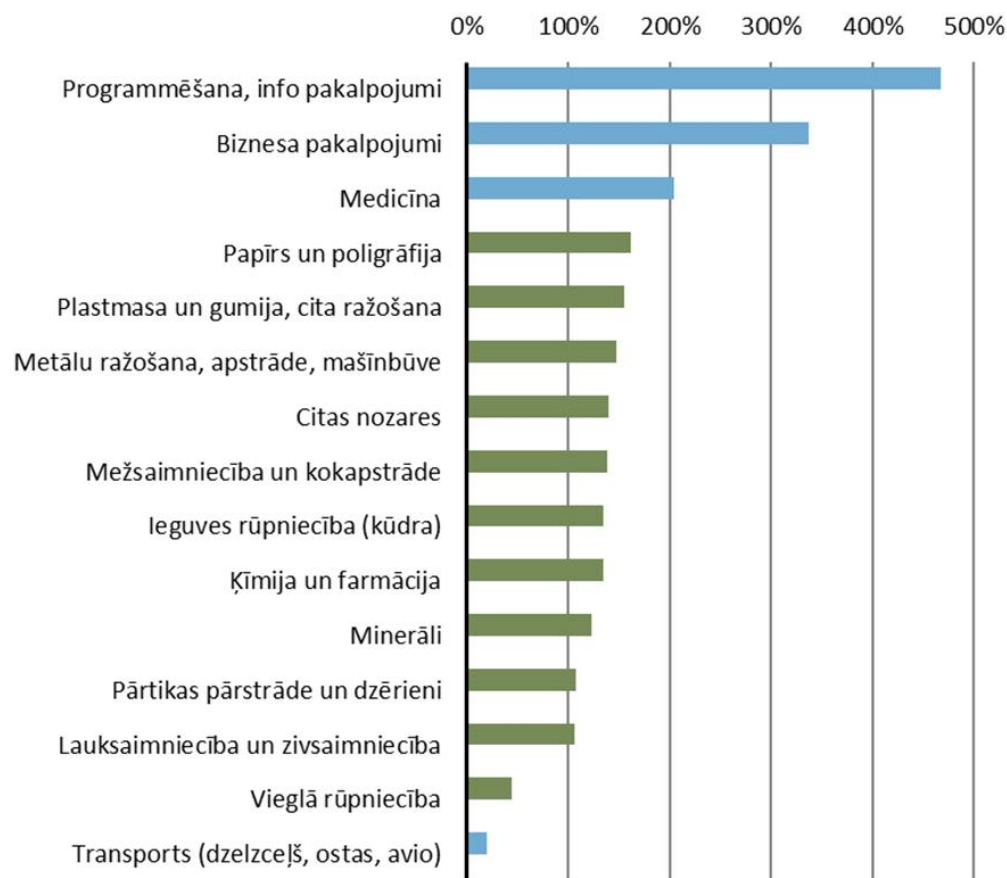
Šobrīd izpaužas pakalpojumu nozaru ātruma priekšrocības

Pētījumā aptvertu uzņēmumu algu fonda dinamika pa reģioniem un patēriņa cenu inflācija, %



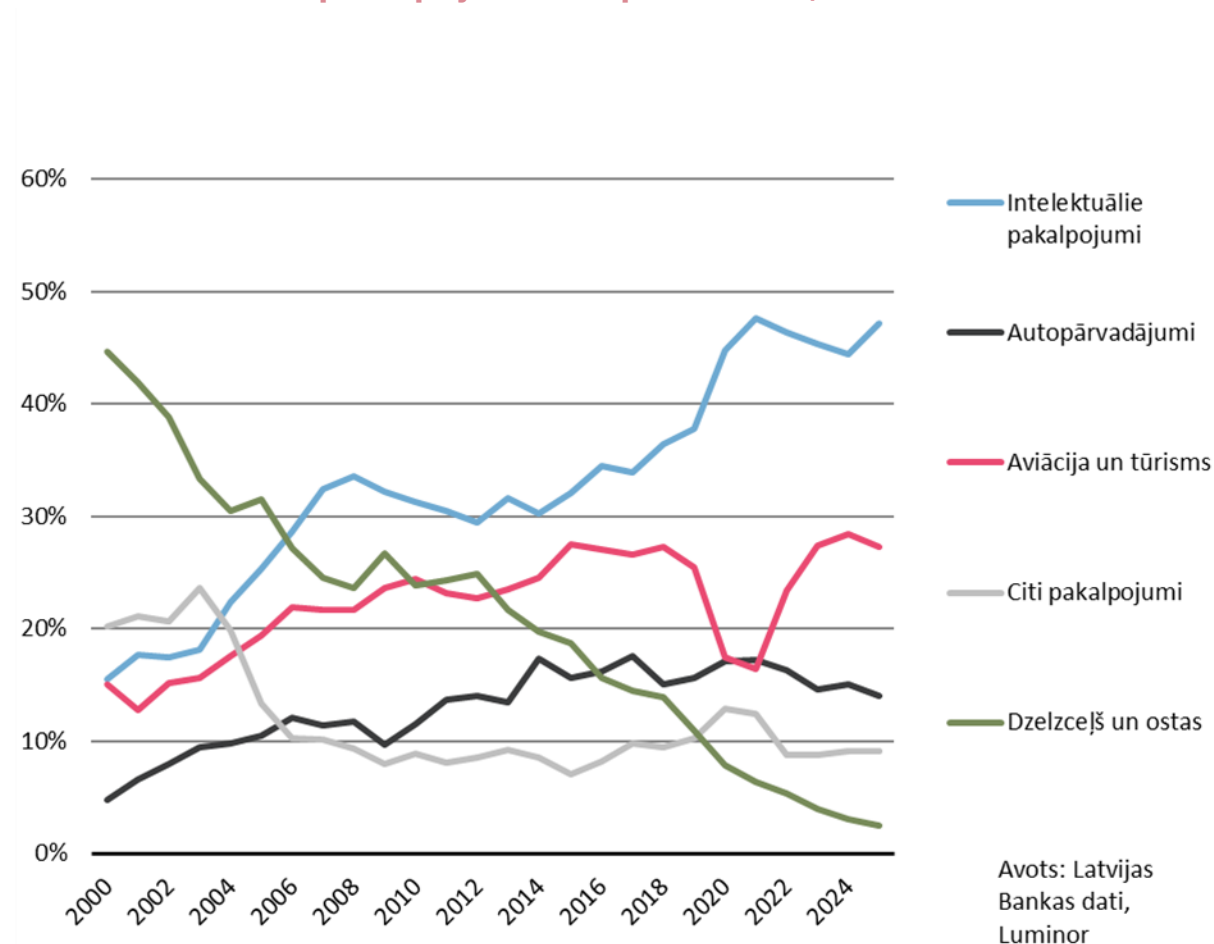
Galvaspilsētas vilinājums būs spēcīgs

Reģionu eksporta nozaru algu fondu
dinamika 2014-2024, %



Avots: Luminor pētījums

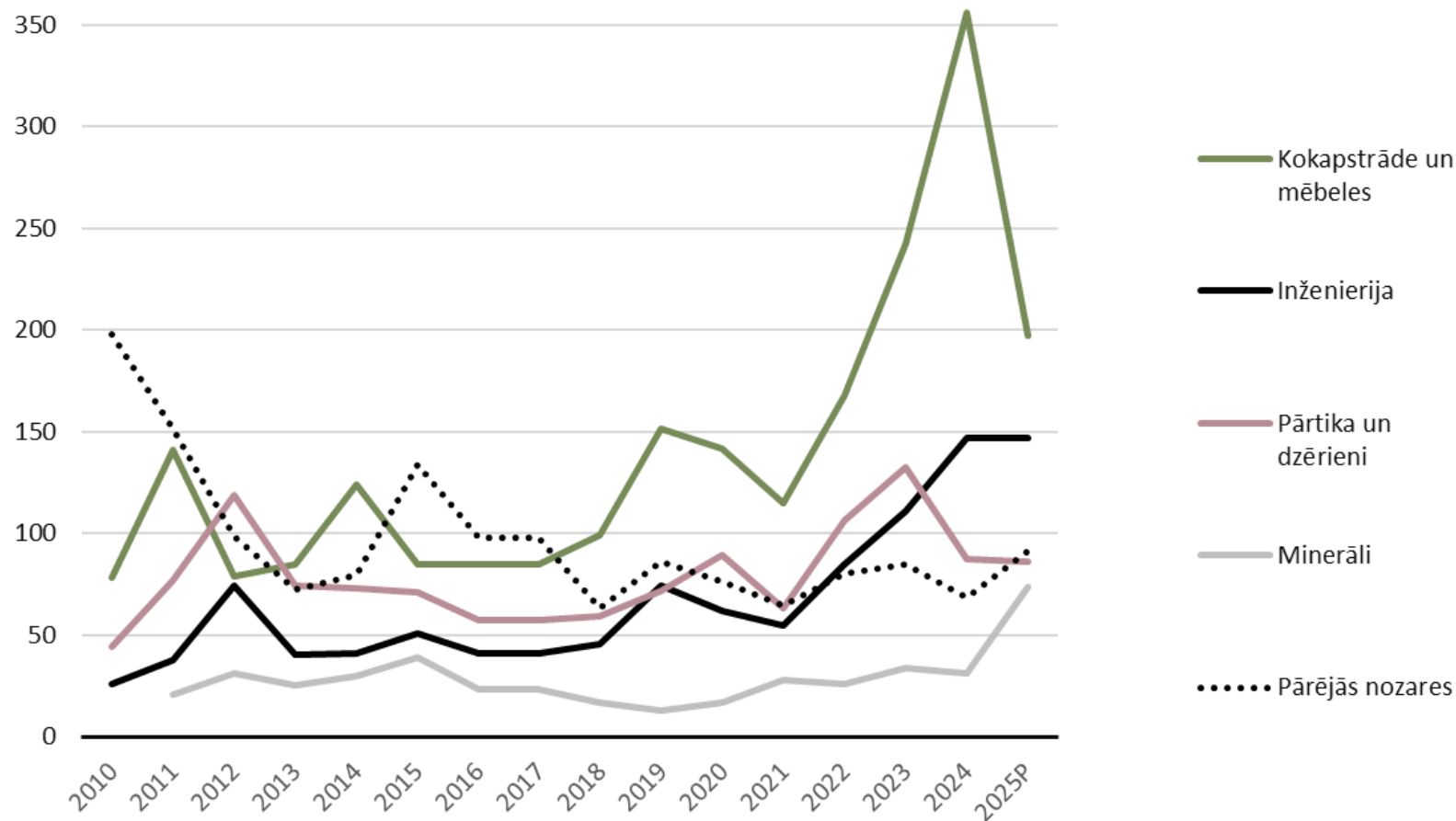
Galvenie pakalpojumu eksporta veidi, mEUR



Avots: Latvijas
Bankas dati,
Luminor

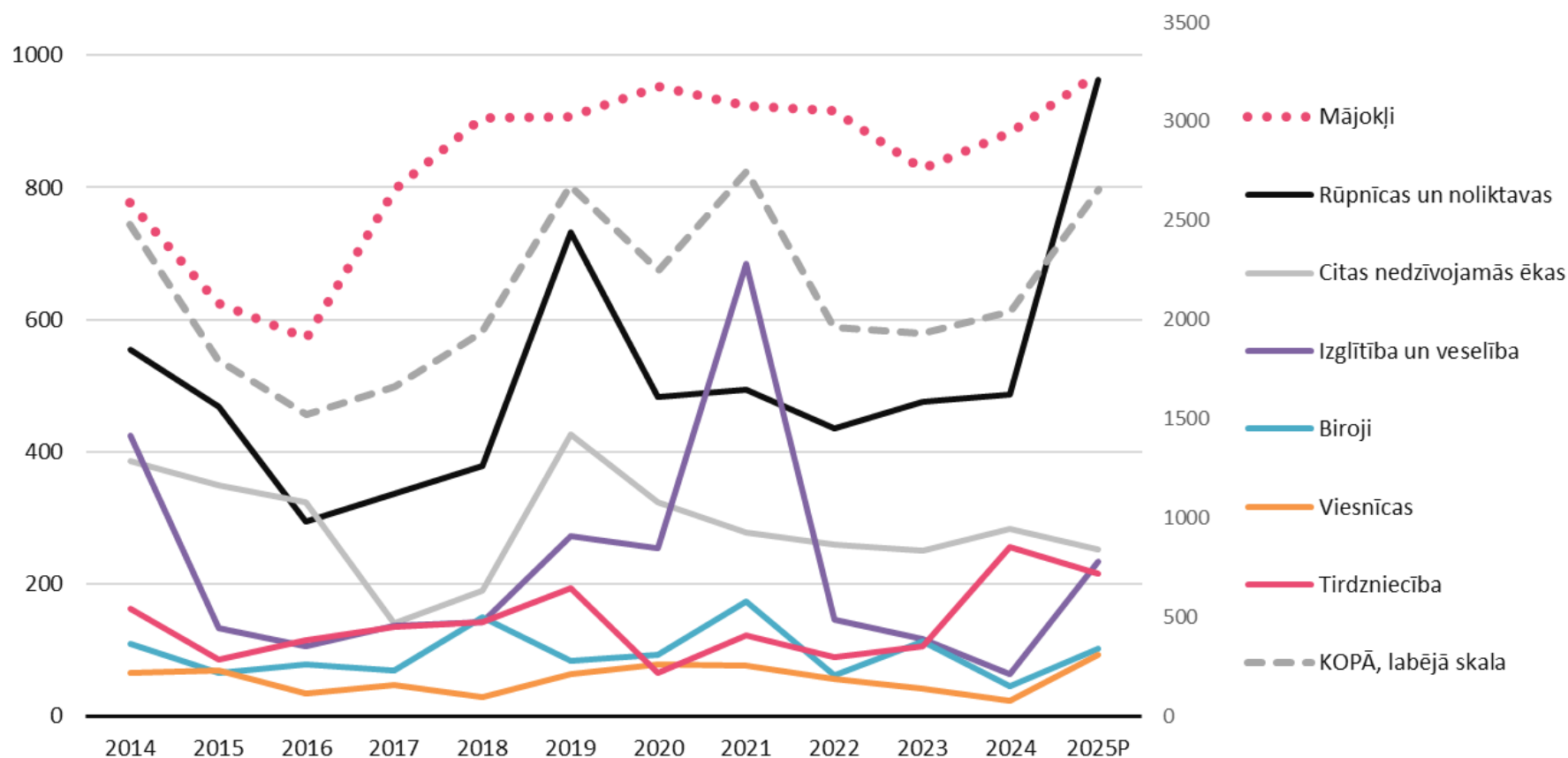
Taču arī reģioniem ir priekšrocības

Ieguldījumi pamatlīdzekļos rūpniecības nozarēs, mEUR.
2025. gadā 1.p izaugsmes temps pārņests uz visu gadu



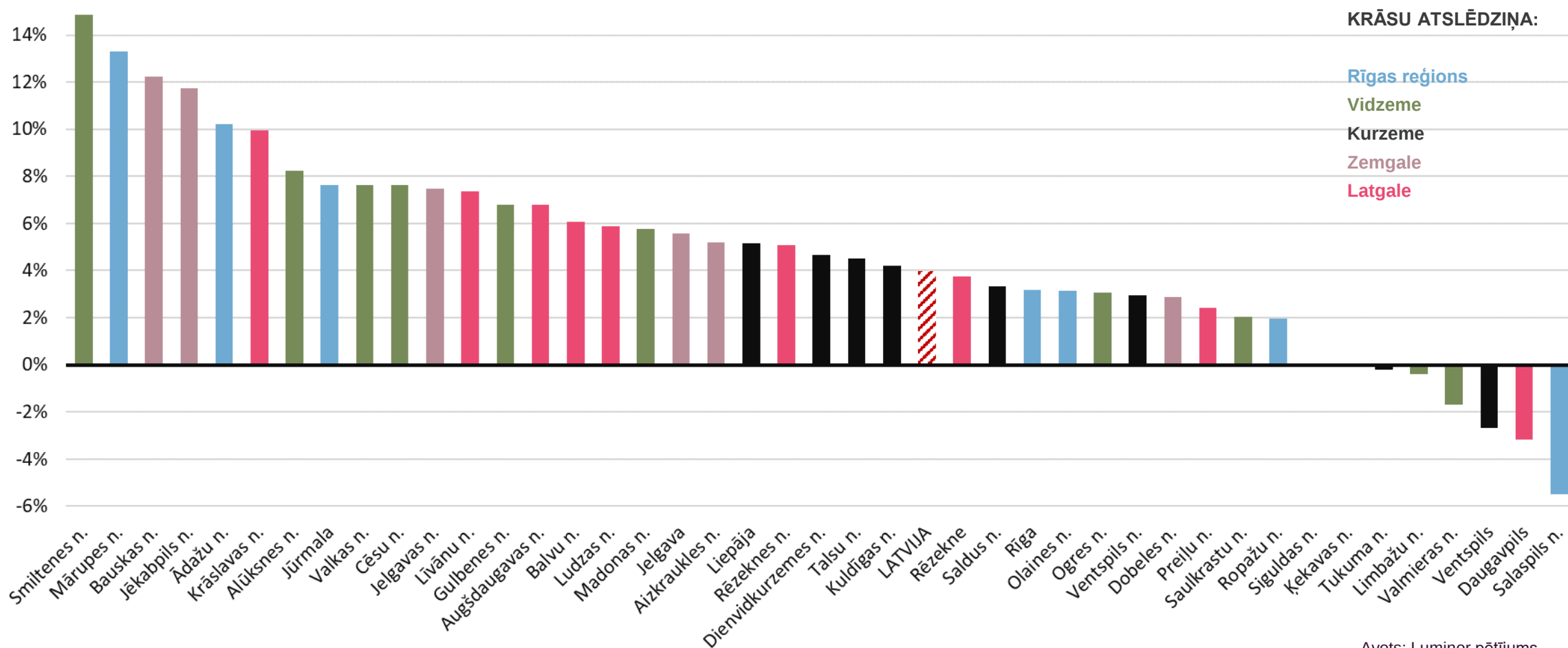
Tiek gatavota vieta vēl lielākām investīcijām

Būvatļauju izdošana pa gadiem kopš 2014.gada, '000 m².
2025. gadā 1.p izaugsmes temps pārņests uz visu gadu.



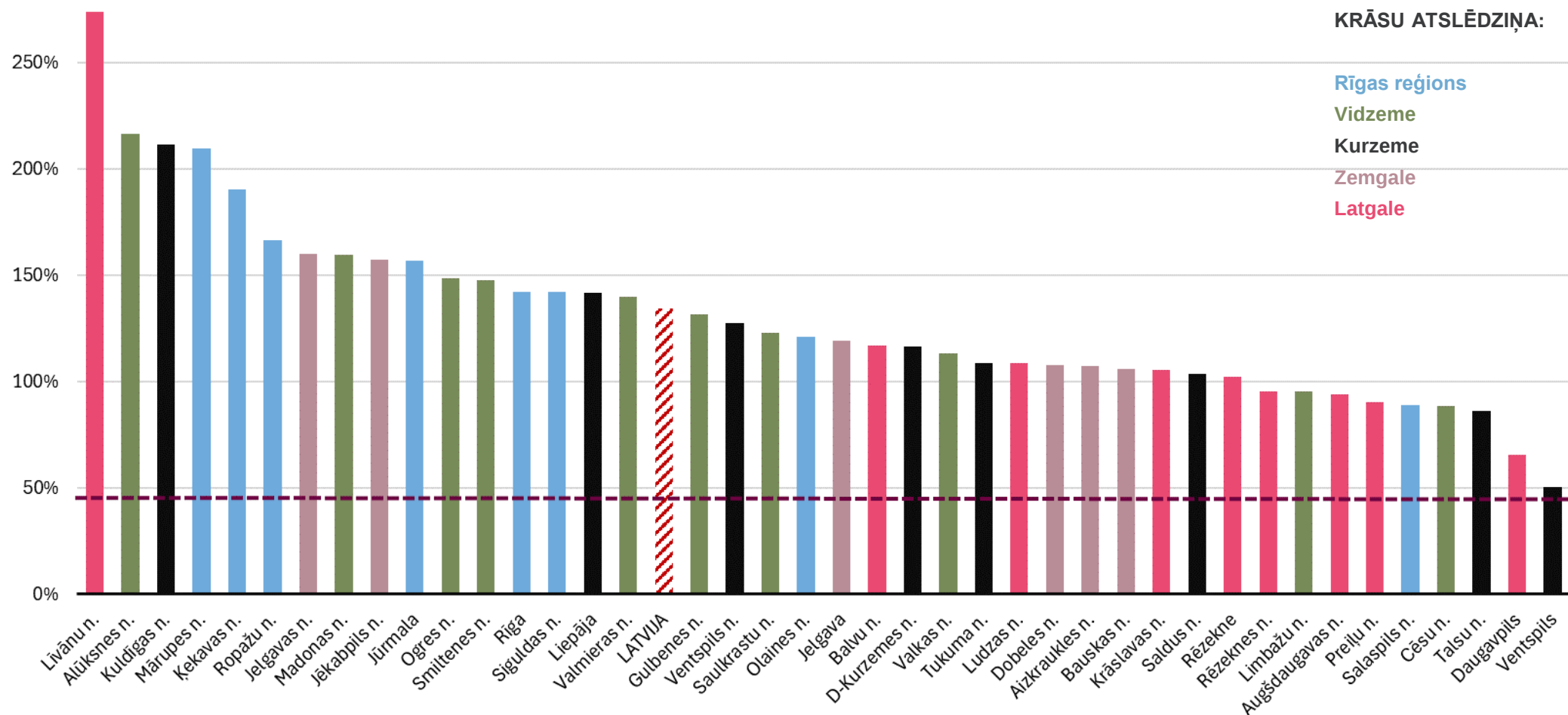
Pērn uzvarēja tie, kas investēja

Eksporta uzņēmumu algu izmaiņas pilsētās un novados 2024. gadā, %



Dažādu ātrumu republika

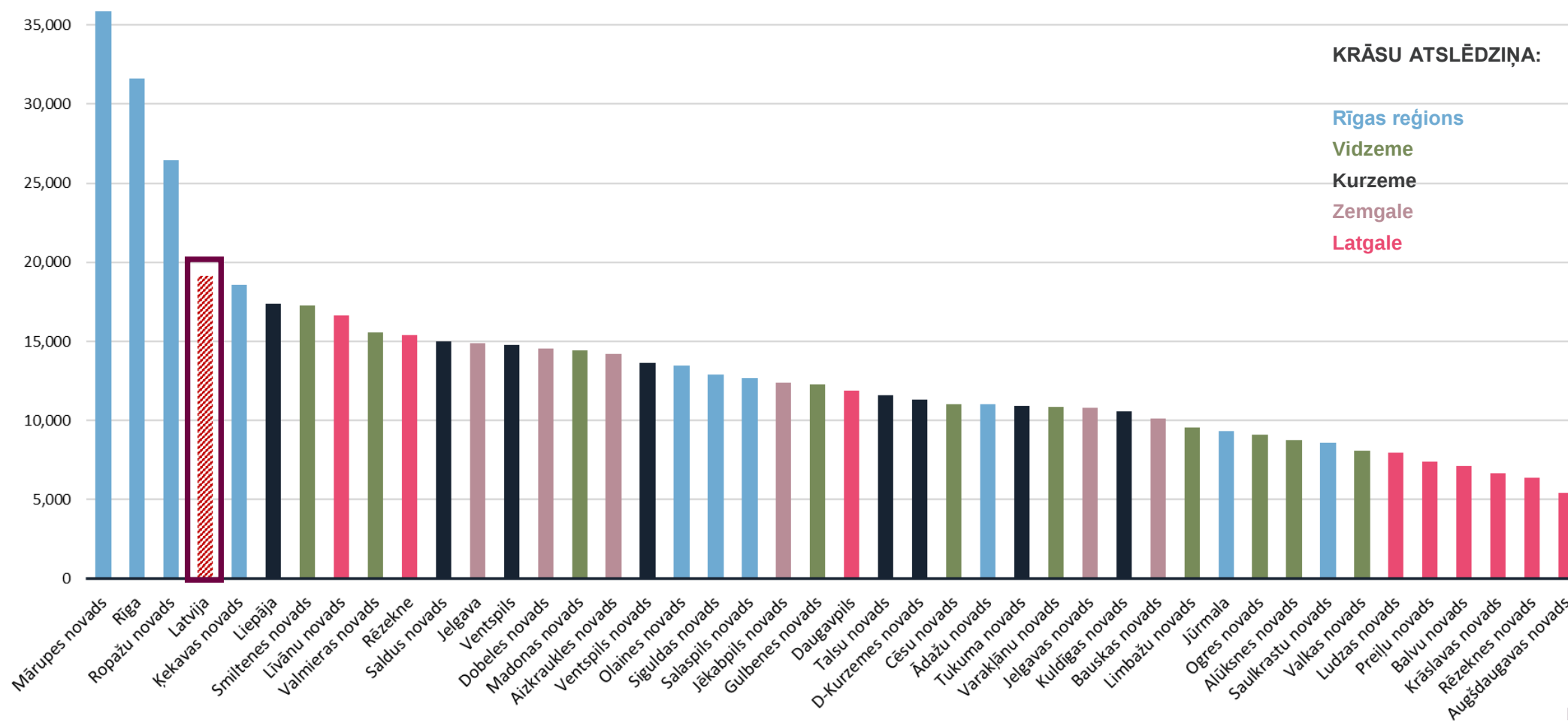
Eksporta uzņēmumu algu izmaiņas pilsētās un novados 2014. - 2024. gadā, %



Grafikā nav iekļauts Ādažu novads, kur pieaugums 10 gados bijis 544%

Skats caur IKP datu prizmu

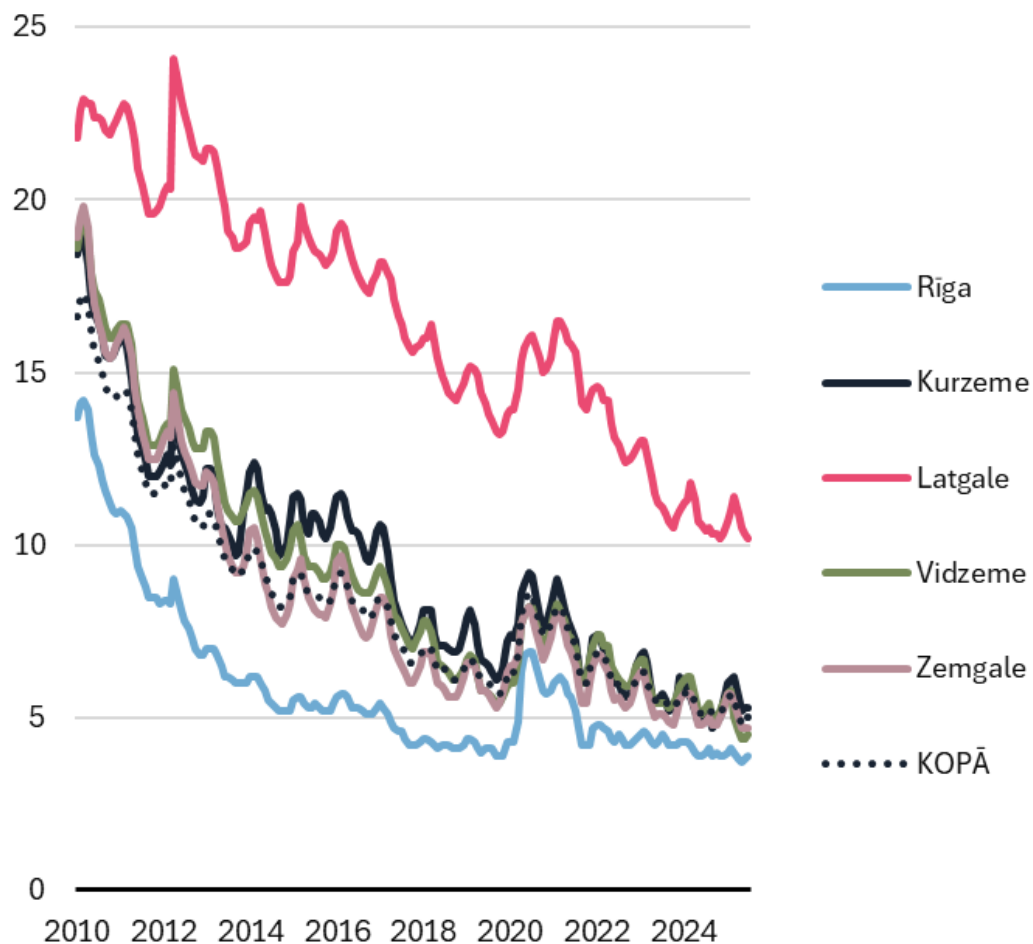
Pašvaldību kopprodukts uz iedzīvotāju 2022. gadā, EUR



Reģionu darba tirgus un demogrāfija

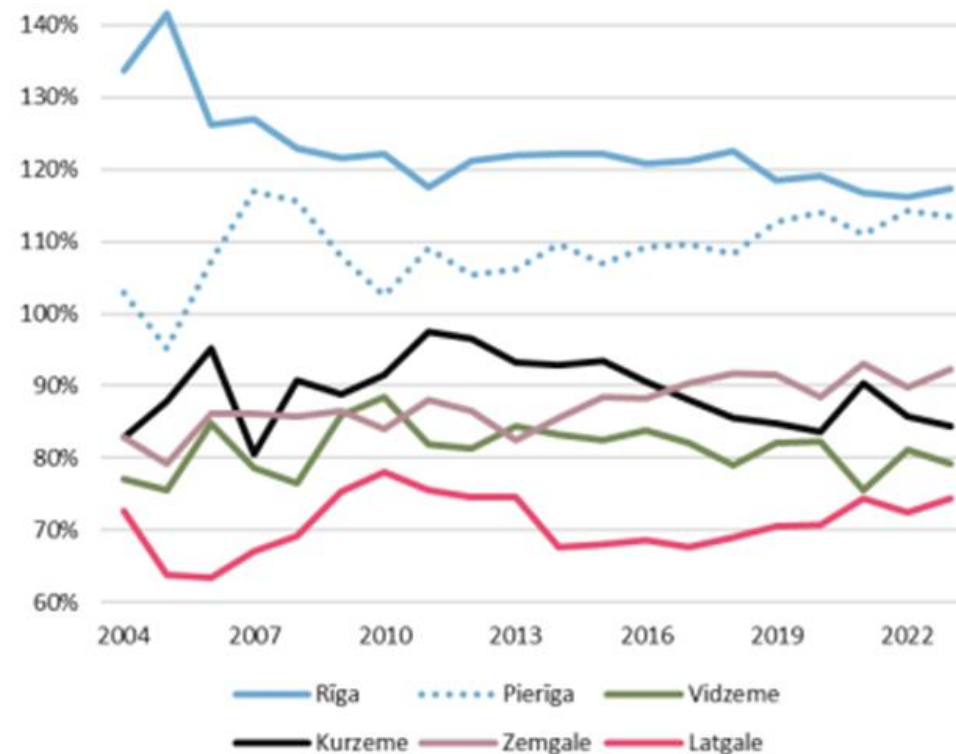
Darbs un alga

Reģistrētais bezdarbs, %



Avots: NVA dati

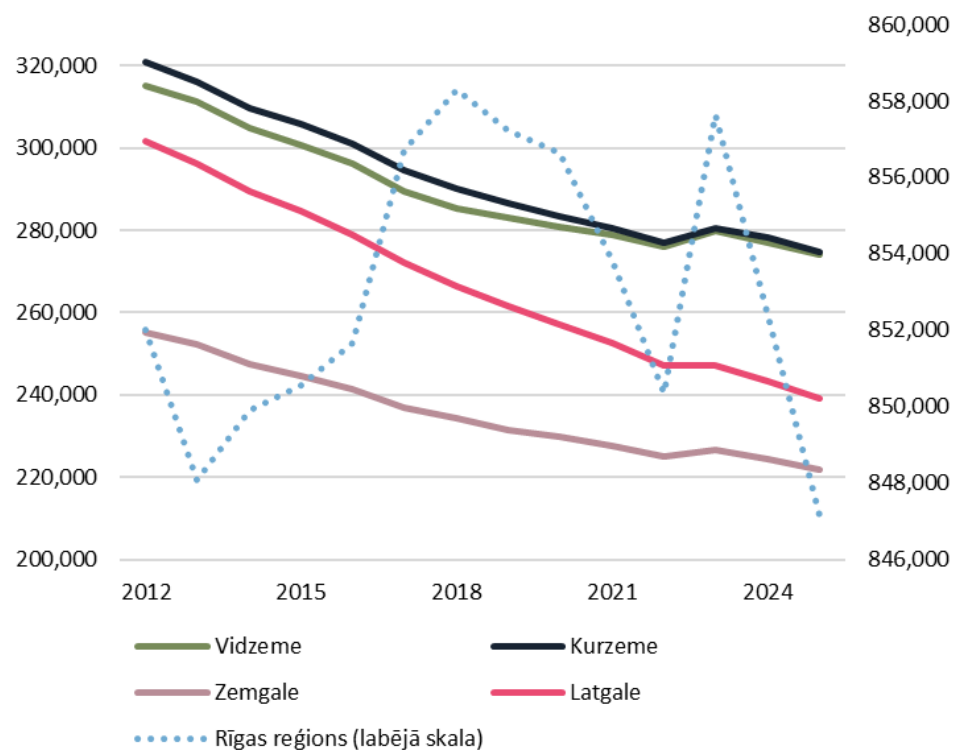
Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi uz iedzīvotāju, % no Latvijas vidējā



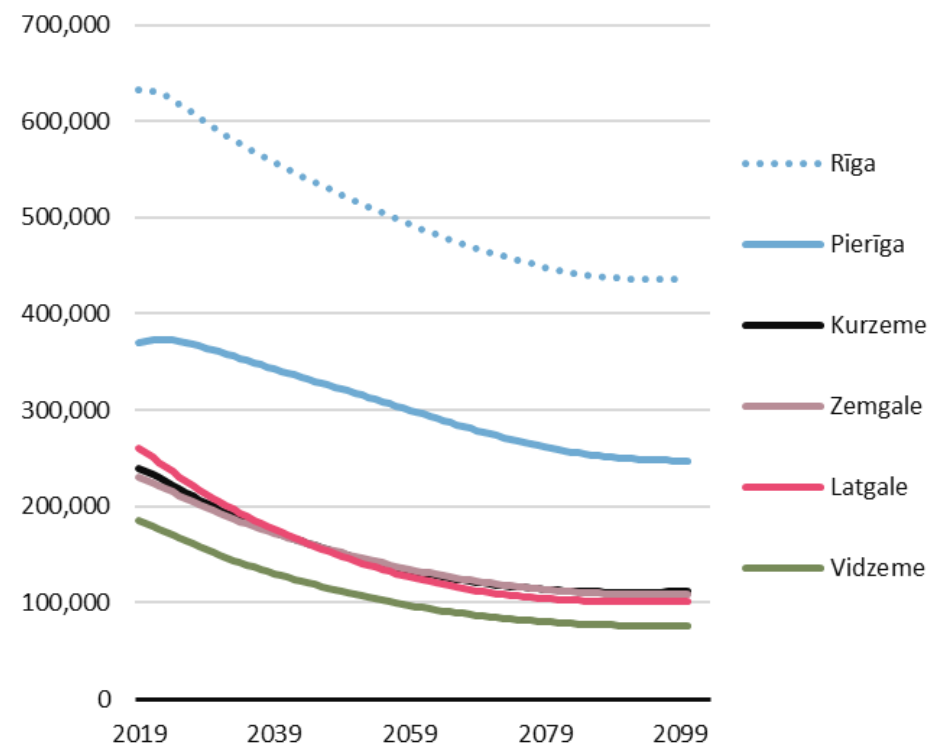
Avots: CSP dati

Iedzīvotāji koncentrējas ap galvaspilsētu, bet visdrīzāk nebūs tik drūmi kā Eurostat projekcijās

Iedzīvotāju skaits reģionos, 2012-2025

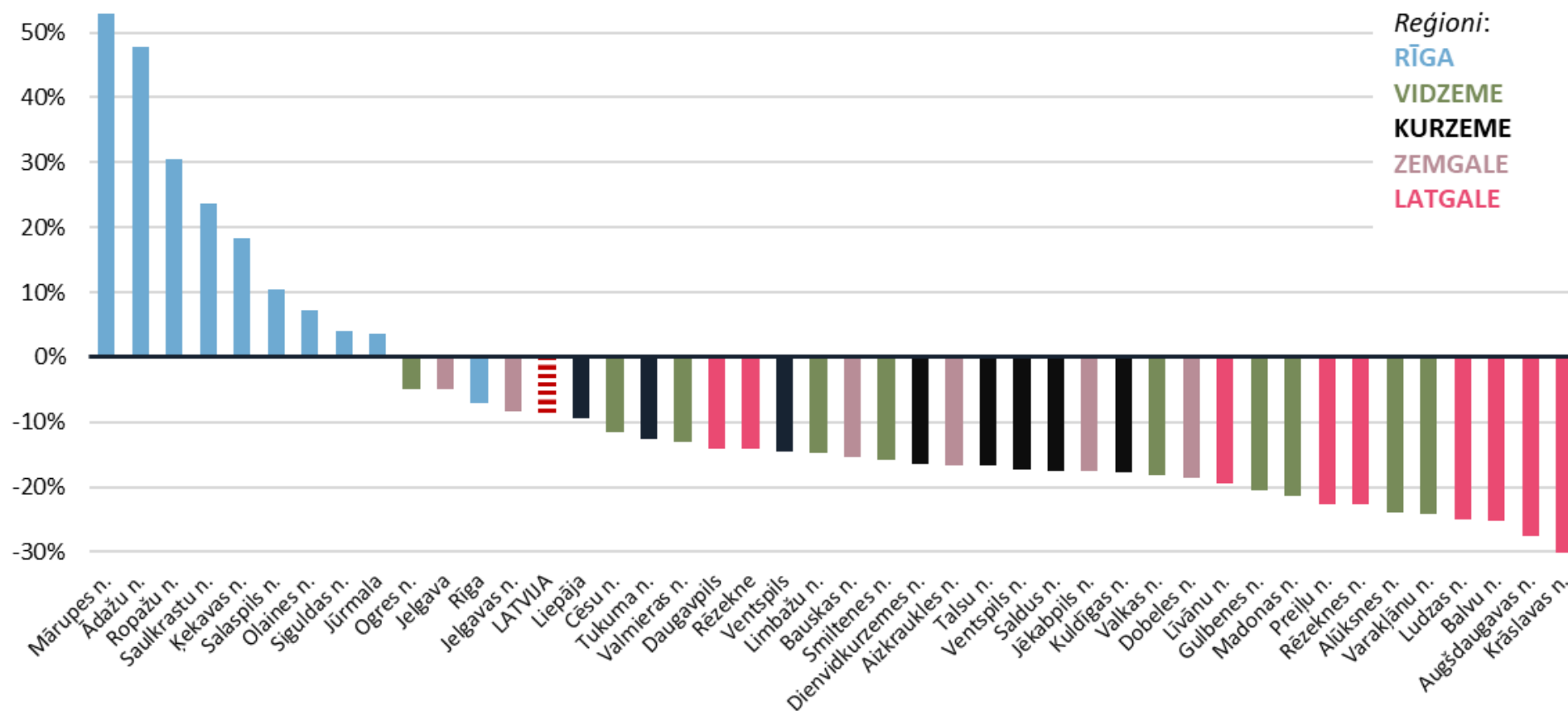


Eurostat projekcijas par reģionu iedzīvotāju skaitu līdz 2099.gadam



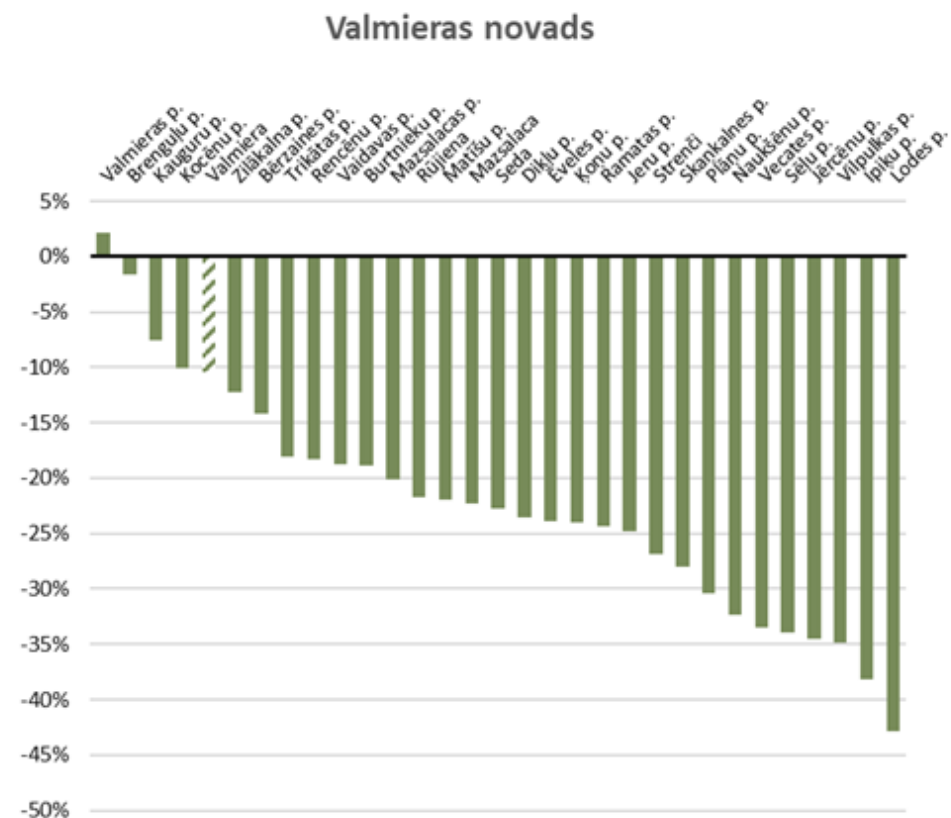
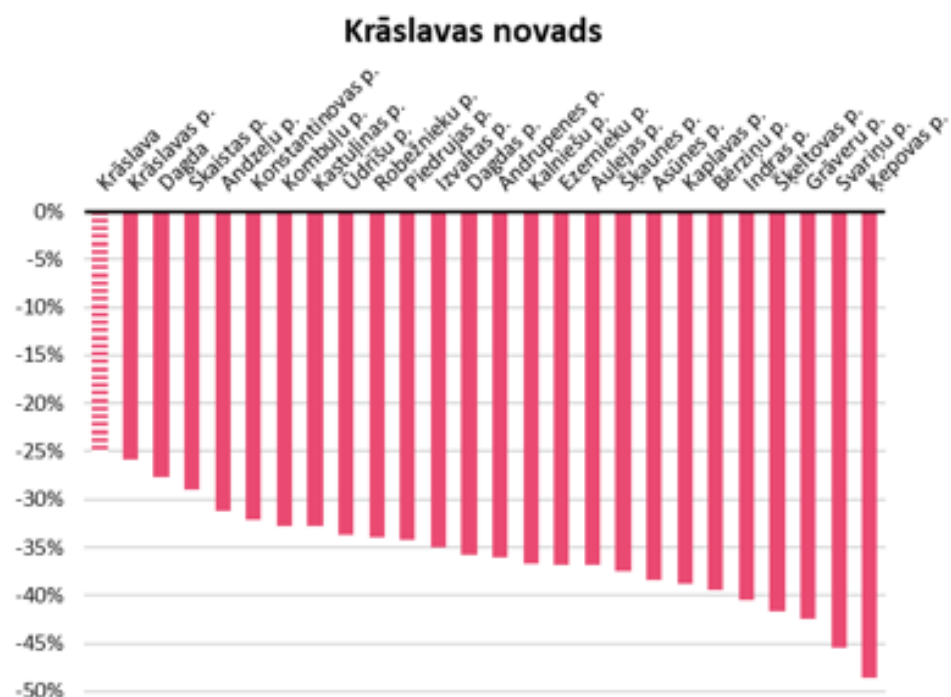
Centrtiece

Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2012.-2025

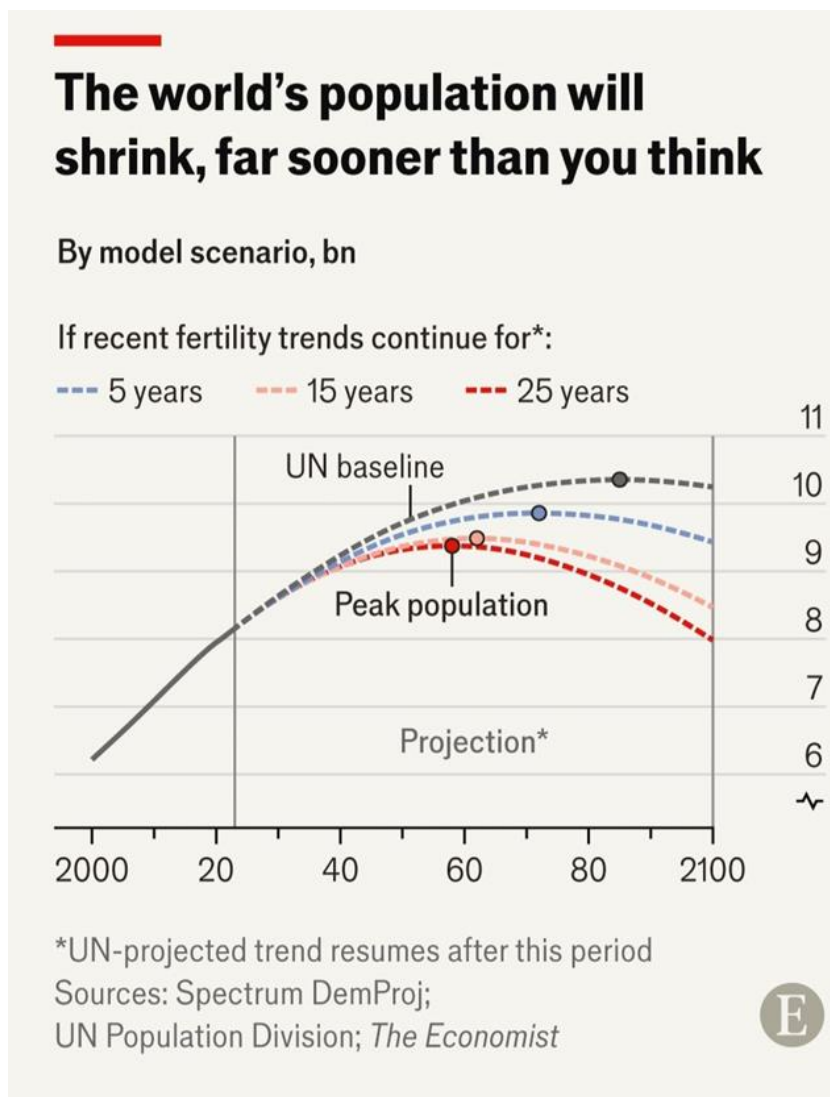


Arī lokālā centrīciece ir spēcīga

Iedzīvotāju skaita izmaiņas divu Latvijas novadu pagastos un pilsētās laikā no 2012. līdz 2015. gadam, %



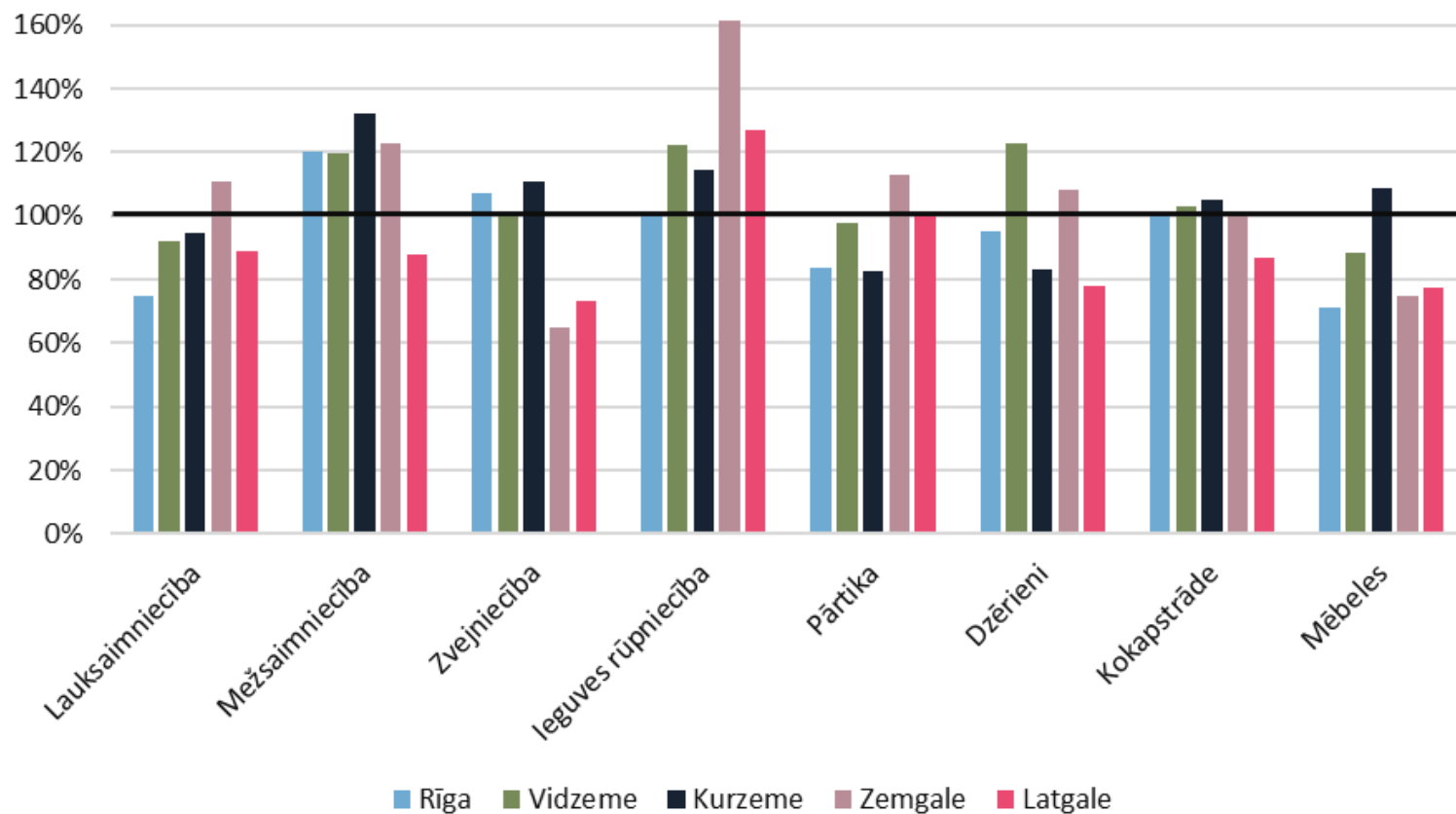
Runājot par reālistiskām pasaules iedzīvotāju skaita prognozēm ...



Preču nozaru vieta reģionu ekonomikā

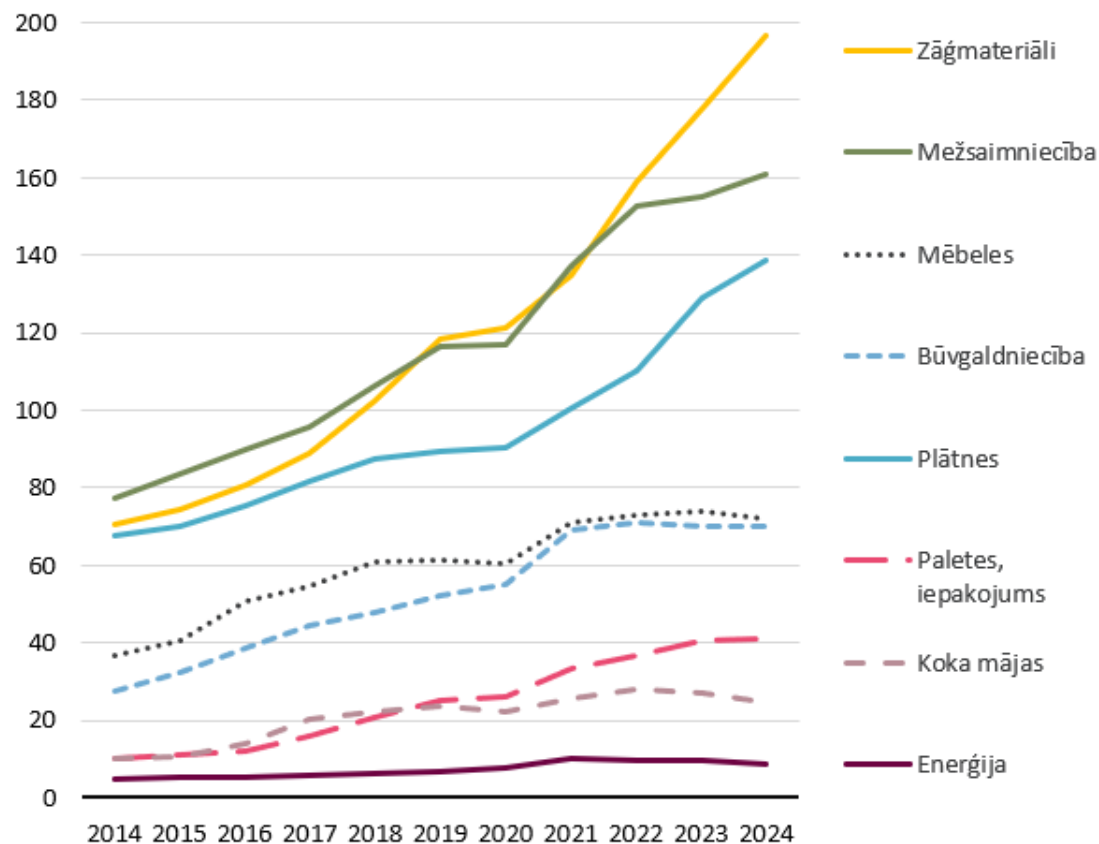
Nozaru pievilcība reģionu iedzīvotāju makos

Algas bioekonomikas nozarēs attiecībā pret reģionu vidējo algu

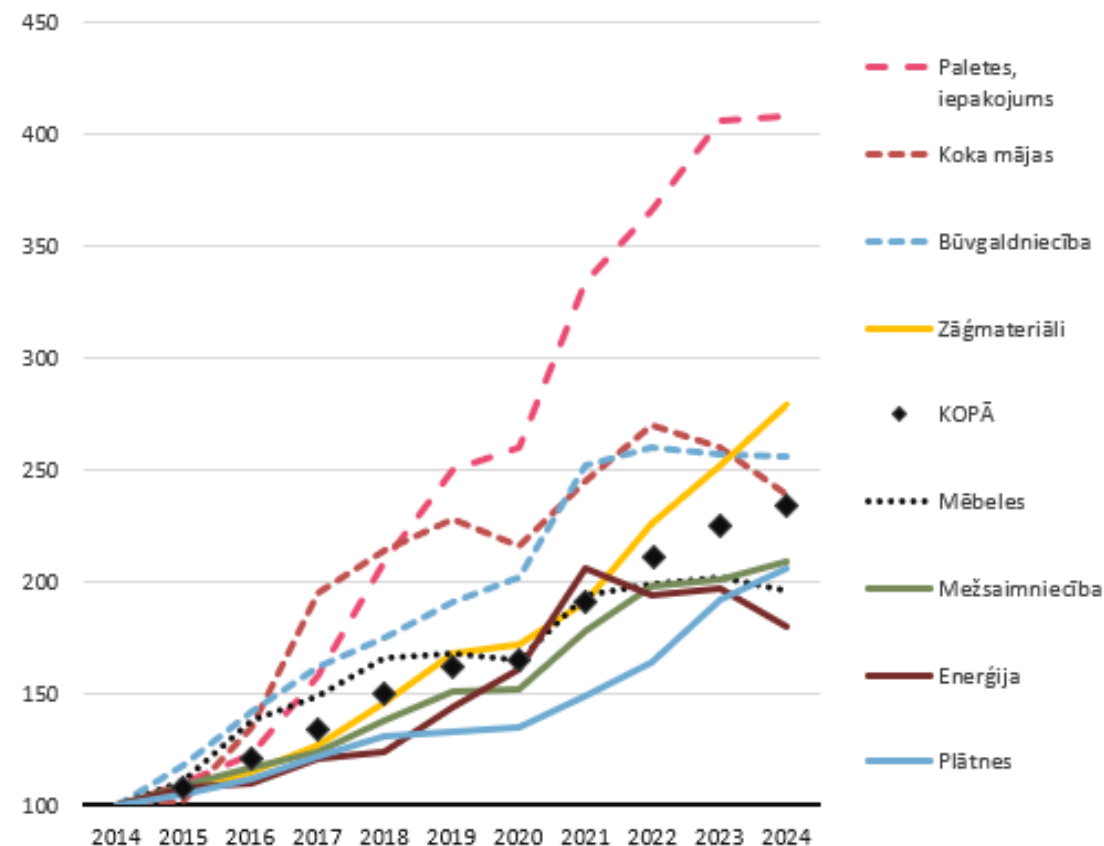


Dažādu kokapstrādes produktu grupu devums ienākumos

Algu fonds meža nozares produktu grupās, mEUR

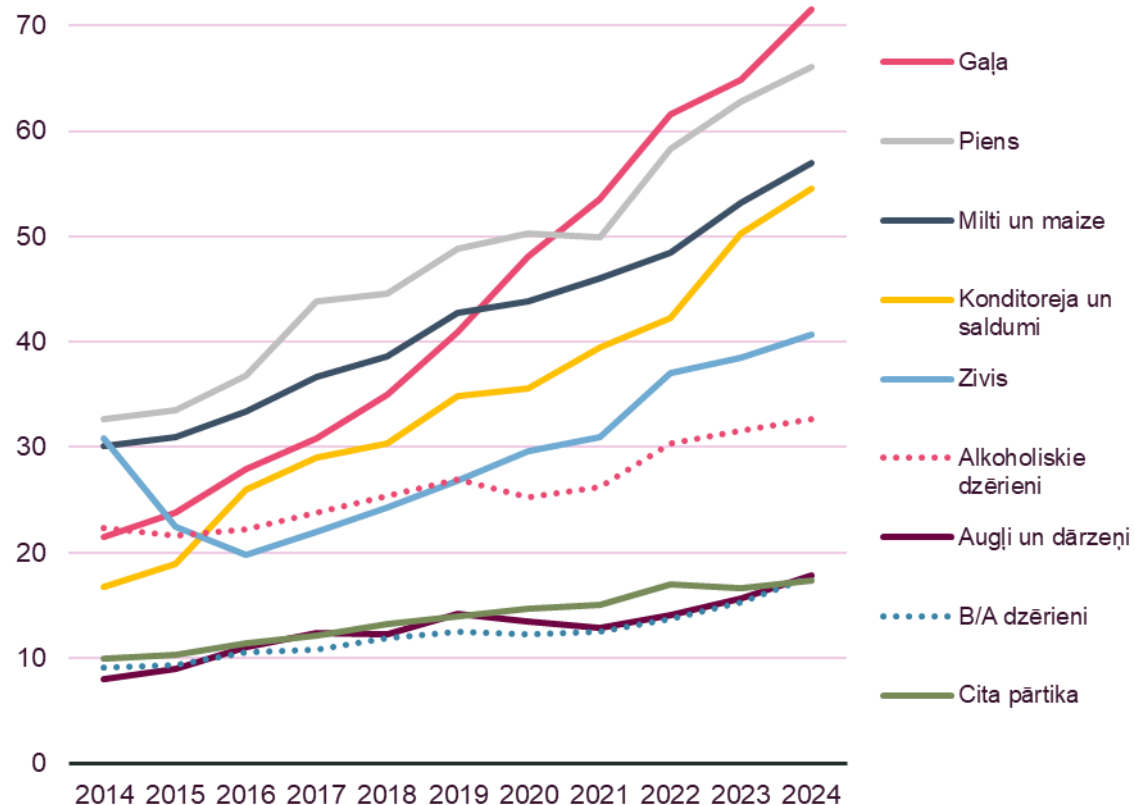


Algu fonds meža nozares produktu grupās, indekss

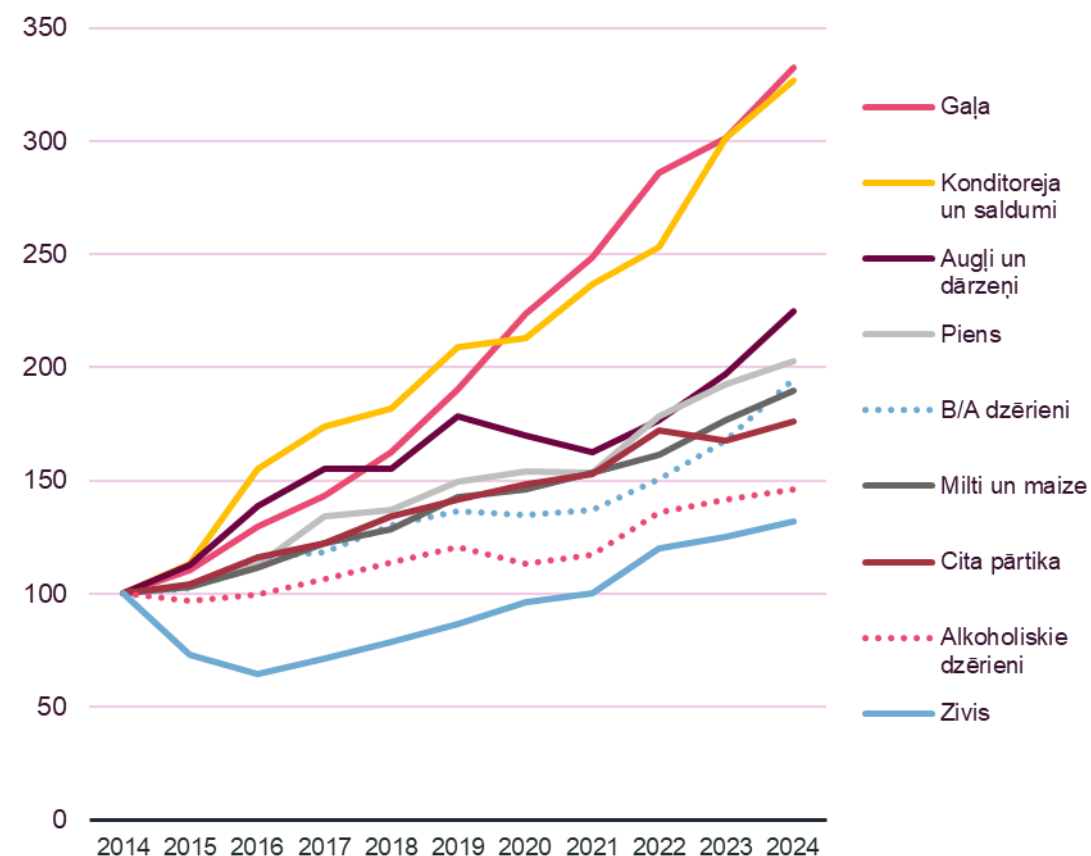


Pārtikas nozares zvaigznes

Pārtikas apakšnozaru algu fonds, mEUR



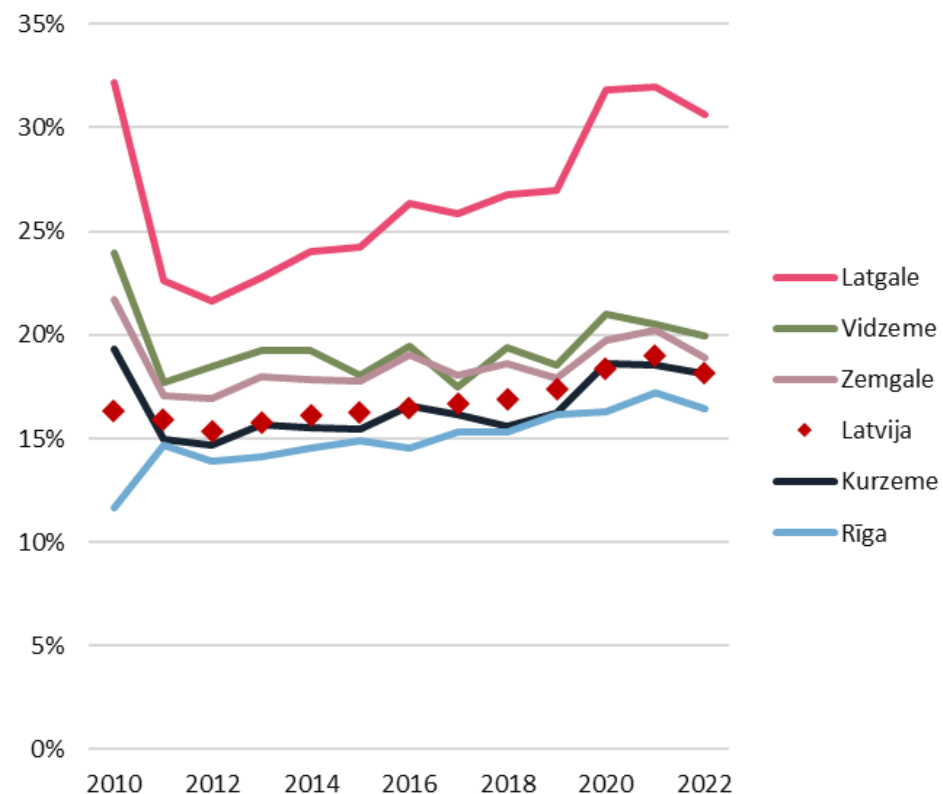
Pārtikas apakšnozaru algu fonds, indekss



Vai reģioni ir pārāk
atkarīgi no valsts
finansējuma?

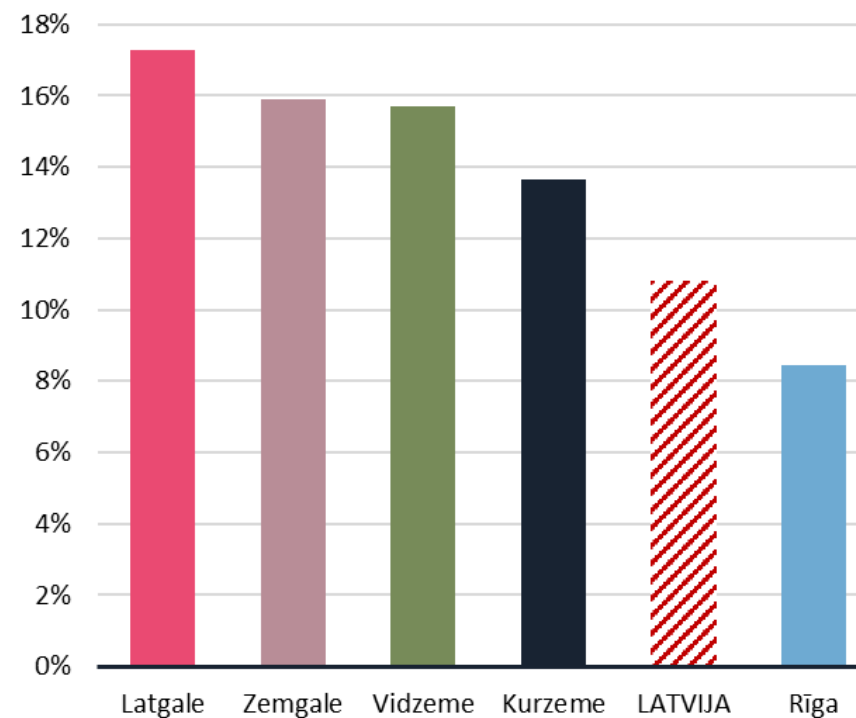
Vai reģionos ir slēptais bezdarbs?

Valsts finansētie sektori (pārvalde, izglītība, medicīna), % no IKP



Avots: CSP dati

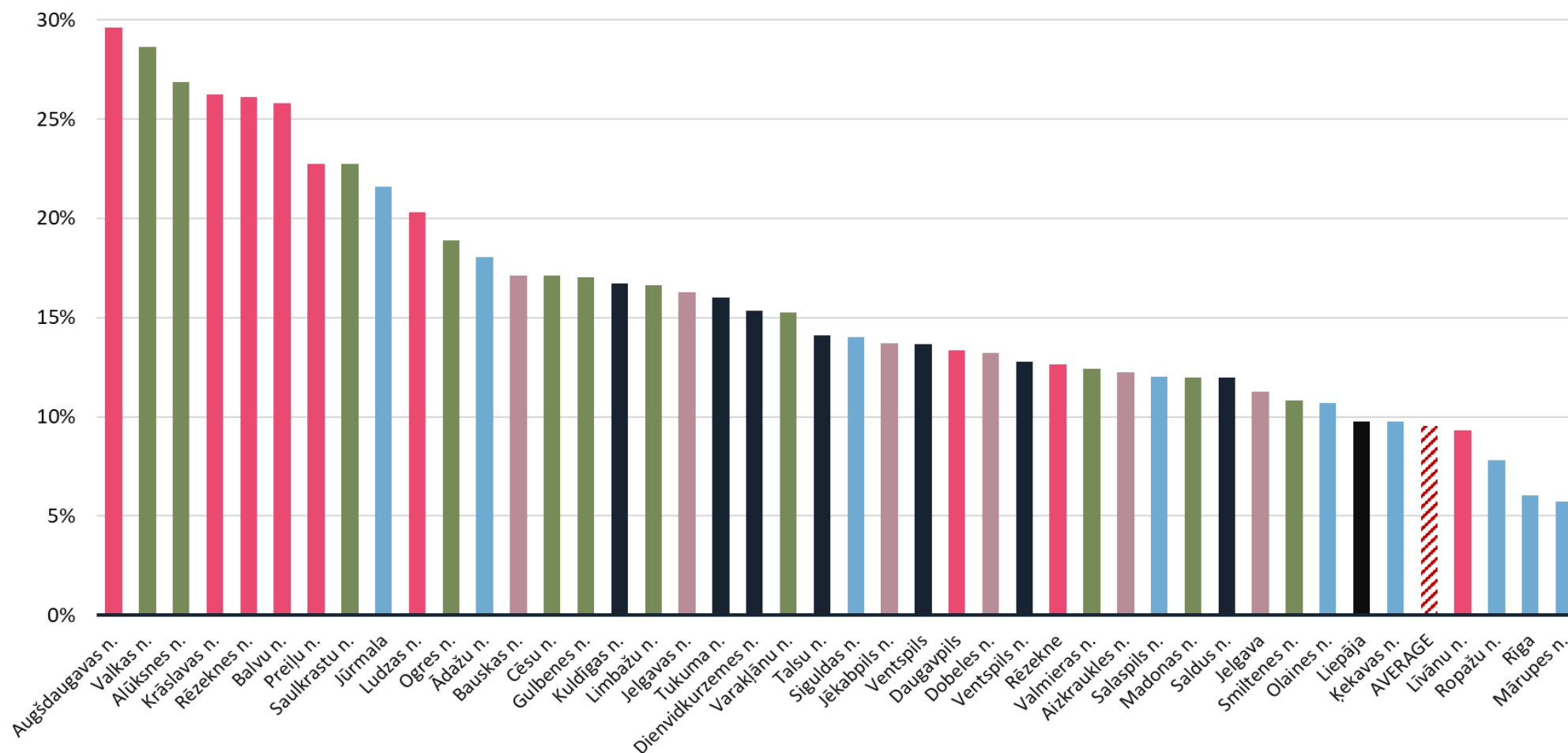
Darbavietas izglītībā kā daļa no aizņemto darbavietu kopskaita



Avots: CSP dati, Luminor aprēķini

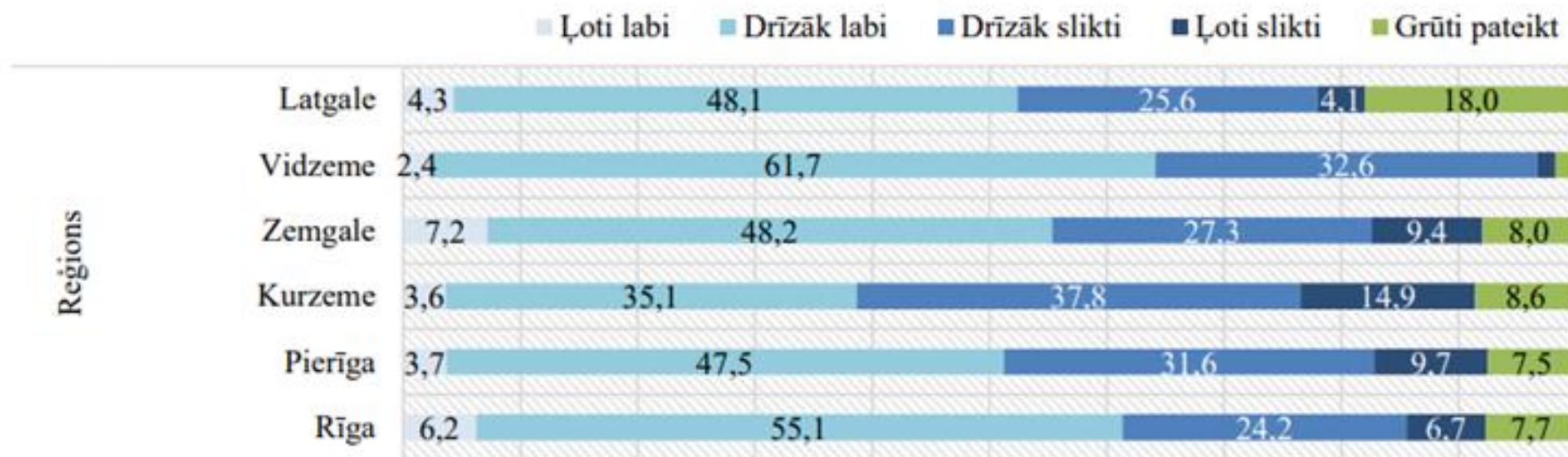
Pārdale nodrošina pakalpojumus, bet arī rada atkarību

Pašvaldību budžets, % no to kopprodukta, 2022. gads



Labā ziņa – tas nodrošina līdzīgu pakalpojumu kvalitāti dažās jomās

Apmierinātība ar veselības aprūpes kvalitāti reģionos kopumā 2023. gadā, %





Jautājumi?